

tremendous amount of capital required to commercialize products, the venture capital funds and investors who are able to provide this capital can exert a significant amount of influence. This recommendation is borrowed from the UK Design Council who recognized the implication that it is as important for investors as it is for output-producing firms, if not more so, to inform themselves about the benefits of design. With this information they can help firms use the capital provided to integrate design services and modes of thinking effectively, and thus improve the chance that their investment is successful.

For Government : The recommendations above are primarily intended to correct the imperfect information that exists within the market for design. We expect that as research emerges and the private sector seeks it out, firms will recognize what design can lend to their innovative efforts, product development and business growth, and will start to make additional design investments on their own behalf. Yet as these decisions will still be based on the private benefits the firms expect, investment will still not be sufficient to capture the spillovers, or public benefits, of good design. Here, government has a role to play. The following recommendations will help obtain best value for the public by working to improve information and capture desirable spillovers. Unless otherwise noted, they are directed towards both the national and local governments.

ВПЛИВ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ НА ФІНАНСОВИЙ СТАН ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Одаренко О.Д.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

науковий керівник – Мізік Ю.І., к.е.н., доцент

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

Стан житлово-комунального господарства (ЖКГ) істотно впливає на забезпечення якісного рівня життя населення, являє собою соціально значущий сектор міської економіки, результати діяльності якого значною мірою визначають соціально-економічні показники розвитку суспільства. На жаль, вітчизняні підприємства ЖКГ неспроможні ефективно працювати в ринкових умовах і надавати споживачам послуги належного рівня та якості. Перешкодою для ефективного функціонування і розвитку ЖКГ є недостатність фінансування діяльності комунальних підприємств.

З метою підвищення ефективності роботи житлово-комунального господарства слід звернути увагу на управління кредиторською заборгованістю та вивченню особливостей обліку зобов'язань на сучасному рівні, оскільки дане питання має вплив на величину оборотного капіталу і в свою чергу дозволяє використовувати залучені кошти ефективно.

На сьогодні система житлово-комунального господарства лишається без суттєвих позитивних змін, підприємства перебувають у складному фінансово-економічному становищі, більшість із них протягом багатьох років поспіль залишаються збитковими. Тому підприємству необхідно самостійно шукати шляхи вирішення, для цього необхідно навчитись правильно управляти позиковими коштами для ефективного їх використання, оскільки, одним із джерел залучення активів в оборот підприємства є кредиторська заборгованість. Для ефективного та цілеспрямованого використання кредиторської заборгованості важливим є розуміння її сутності.

Кредиторська заборгованість - це грошові кошти, які тимчасово залучені установою, підприємством, організацією і підлягають поверненню відповідним фізичним або юридичним особам, у яких вони запозичені і яким вони не виплачені.

Дефіцит грошових коштів, необхідних для забезпечення нормального функціонування житлово-комунального господарства вимагає формування фінансових ресурсів за допомогою додаткового залучення коштів у своїх кредиторів на тимчасовій основі. Тобто, з моменту виникнення і до дати погашення сума залучених коштів знаходиться в розпорядженні підприємства і може бути джерелом його фінансових ресурсів. Між іншим у підприємства є можливість залучати не лише суму грошових коштів, а й суму вартості товарів або послуг, також на тимчасовій умові.

Негативним наслідком такого залучення може стати несвоєчасний або не в повному обсязі розрахунок підприємства із кредиторами. Для зменшення ризику несвоєчасної виплати наприклад, короткострокової заборгованості необхідно дослідити тенденції зміни співвідношення цієї заборгованості із загальним обсягом зобов'язань, її об'єми, далі проаналізувати розподіл у часі грошових потоків. Якщо ці показники в останній період часу зростають, це дійсно може призвести до неплатоспроможності підприємства.

Для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками за одержані матеріальні цінності, виконанні роботи і наданні послуги призначено рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками». Інструкцією про застосування Плану рахунків передбачено три субрахунки до даного рахунку. Аналітичний облік ведеться окремо за кожним постачальником та підрядником в розрізі кожного документа (рахунку) на сплату.

Суттєве значення має аналіз кредиторської заборгованості, який проводиться на основі фінансової звітності. Аналіз власне, кредиторської заборгованості починається з вивчення складу і структури кредиторської заборгованості за даними Форми 1 «Звіт про фінансовий стан». Прогнозування стану боргових зобов'язань підприємства в межах поточного року або іншого досліджуваного періоду дозволить поліпшити фінансові результати її діяльності. Для цього розраховують питому вагу кожного виду кредиторської заборгованості в загальній сумі. Такі показники розраховуються за звітом і за планом, а порівнюючи їх, визначають відхилення в структурі кредиторської заборгованості, установлюють причини змін її окремих складових і роз-

робляють заходи для регулювання заборгованості, особливо тих її складових, які негативно впливають на діяльність підприємства.

Кредиторська заборгованість надає можливість житлово-комунальним підприємствам тимчасово користуватися запозиченими коштами, але з іншого боку - зменшує показники платоспроможності і ліквідності. Ефективне управління та аналіз кредиторської заборгованості дає можливість усунути негативні наслідки її наявності.

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Реутова Ю. О.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

науковий керівник – Мізік Ю.І., к.е.н., доцент

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

Житлово-комунальне господарство – це сукупність галузей, що забезпечують життя і роботу населення країни в нормальних умовах, а також постачання підприємств галузей народного господарства необхідними ресурсами води, газу, тепла й електроенергії. Дебітори - це юридичні та фізичні особи, які внаслідок минулих подій заборгували підприємству певні суми грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів. Дебіторська заборгованість - сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату.

На сьогоднішній день ЖКГ перебуває у критичному фінансово-економічному стані, це викликано тим, що багато мереж, основних засобів вже зношені, спостерігається недостатнє фінансування з боку держави, зростають борги самих підприємств галузі, збільшуються тарифи на житлово-комунальні послуги, що у свою чергу також негативно впливають на діяльність підприємств. Тому актуальність теми не викликає сумніву, оскільки ефективне управління дебіторської заборгованості впливає на стійке фінансове положення підприємств житлово-комунального господарства (ЖКГ).

Якщо проаналізувати дані стану оплати населенням житлово-комунальних послуг у Харкові за 2013 рік, 2014 рік та початок 2015 року то побачимо, що рівень оплати населенням послуг у 2013 році – 101, 3%, у 2014 році становить 87,8 %, а у 2015 році - 83,5 %. З кожним роком заборгованість зростає. Це призводить до збільшення дебіторської заборгованості і впливає на фінансовий стан підприємств ЖКГ.

ЖКГ включає в себе підприємства теплопостачання, водовідведення, водопостачання, питної води, газу, енергопостачання. Усі підприємства, служби тісно зв'язані між собою. Найбільшу заборгованість населення за житлово-комунальні послуги становить централізоване опалення та гаряче водопостачання. На другому місці – газопостачання, на третьому –